

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ У ХАРКІВСЬКОМУ РЕГІОНІ

Анотація. Здійснено аналіз стану інноваційної діяльності підприємств у Харківському регіоні, а також обґрунтовано шляхи забезпечення їх інноваційного розвитку.

Аннотация. Осуществлен анализ состояния инновационной деятельности предприятий в Харьковском регионе, а также обоснованы пути обеспечения их инновационного развития.

Annotation. In the article the analysis of the state of innovative activity of enterprises in Kharkiv region, is carried out and also the ways of providing their innovative development are grounded.

Ключові слова: інновації, інноваційний розвиток, активізація інноваційної діяльності, регіон.

Інноваційна діяльність є однією з найважливіших складових процесу забезпечення успішного функціонування підприємств. У зв'язку з цим нові економічні умови вимагають інтенсивної інноваційної діяльності, підвищення уваги до ефективної організації досліджень та розробок, організації нововведень на всіх стадіях життєвого циклу продукції, зниження інноваційних ризиків, стратегічного управління в діяльності кожного підприємства. Тому проблема забезпечення інноваційного розвитку підприємств у регіонах України є актуальною.

Метою роботи є дослідження проблем розвитку інноваційної сфери у Харківському регіоні і визначення напрямів розвитку його інноваційної діяльності.

Глобалізація економічно-соціальних процесів змушує вітчизняні підприємства активізувати свою інноваційну діяльність з метою підтримки конкурентного статусу на ринку. Інноваційний шлях розвитку дасть змогу українським підприємствам займати стійкі позиції на ринку тривалий час. Економічне зростання та інноваційний розвиток сучасних підприємств можливі лише за умови побудови інноваційної моделі розвитку економіки країни. За даними досліджень науково-технічний прогрес та інноваційні технології приносять у США 50 % економічного зростання, у Франції – 76 %, у Німеччині – 78 % і в Японії – 55 % [1].

Харківська область – це один з найбільш розвинених регіонів України, де зосереджено потужний науково-промисловий потенціал, що налічує понад 650 промислових підприємств і 200 наукових установ, або 15 % усіх науково-дослідних інститутів України та 20 % конструкторських і проектних організацій. Серед організацій, що формують цей потенціал області, відомими є Приватне акціонерне товариство "Технологічний парк "Інститут монокристалів", Державне підприємство (ДП) "Інститут проблем машинобудування ім. А. М. Підгорного", ДП "Міжвідомчий науковий центр кріобіології і кріомедицини" та ін. [2]. Проте, незважаючи на високий інноваційний потенціал, інноваційна складова забезпечення економічного розвитку регіону використовується слабо. Стан інноваційної діяльності у Харківському регіоні більшість експертів-науковців визначають як кризовий і такий, що не відповідає сучасному рівню інноваційних процесів у країнах, для яких інноваційний розвиток є пріоритетним завданням економічної стратегії. Так, останні офіційні статистичні дані свідчать про поступове зниження інноваційної активності підприємств регіону, особливо у такій важливій галузі національної економіки, як промисловість [3].

Сучасний стан інноваційної активності підприємств Харківського регіону свідчить про те, що здійснення переходу України до інноваційної моделі розвитку національної економіки є дуже складним процесом. Це пов'язано з низькими темпами впровадження інновацій у діяльність сучасних підприємств усіх регіонів України, зокрема Харківського регіону. Так, у січні – вересні 2011 р. виконанням наукових та науково-технічних робіт у Харківському регіоні займалися 185 організацій та підприємств (у відповідному періоді 2010 р. – 191), у яких діяли 22 тис. працівників основної (науково-технічної) діяльності (дослідники, техніки, допоміжний персонал та інші працівники) проти 22,3 тис. осіб у січні – вересні 2010 р. Число безпосередніх виконавців наукових та науково-технічних робіт (дослідників, техніків та допоміжного персоналу) зменшилось проти відповідного періоду минулого року на 0,7 % і склало 18,3 тис. осіб. Отже, спостерігається погіршення інноваційної активності підприємств у Харківському регіоні [4].

Для подолання кризового стану інноваційної діяльності у Харківському регіоні підприємства повинні активізувати свій інноваційний потенціал: розробляти такі інноваційні проекти, які будуть приваблювати інвесторів; нововведення та інноваційні продукти мають бути конкурентоспроможними, високоякісними та екологічно чистими; виробництво майбутнього продукту повинно бути наукоємним, матеріаломістким та мати мінімальний вплив на навколишнє природне середовище.

Наук. керівн. Шумська Г. М.

Література: 1. Ковтун О. Створення інноваційної інфраструктури як елементу державного регулювання процесу модернізації промислових підприємств в Україні / Ковтун О. // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 24. – С. 80–84. 2. Шумская А. Н. Региональное развитие инновационной активности промышленных предприятий Харьковской области / Шумская А. Н. // Бизнес Информ. – 2010. – № 10. – С. 71–74. 3. Офіційний сайт Управління статистики у Харківській області. – Режим доступу : <http://uprstat.kharkov.ukrtel.net/ua/index.html>. 4. Офіційний сайт Харківської обласної державної адміністрації. – Режим доступу : <http://kharkivoda.gov.ua/uk/document/view/id/6759>.